

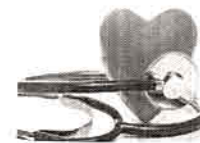
СИНДИКАТ ЛЕКАРА И ФАРМАЦЕУТА СРБИЈЕ

Маглајска бр. 32/8, 11000 Београд

телефон: 011/266-51-71

ПИБ: 100294659 | матични број: 06050514 | бр. жиро рачуна: 205-24360-49

е-пошта: sindikatlfs@gmail.com | званични сајт: www.sindikatlfs.rs

МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Ул. Немањина бр. 22 – 26

11 000 Београд

За

Министар здравља

Доц др Златибор Лончар

Државна секретарка Министарства здравља РС

Проф др Ивана Сташевић Карличић

- одмах на руке министру
- одмах на руке државној секретарки

Посносилац: Синдикат лекара и фармацеута Србије, ул. Маглајска
бр. 32, ПИБ: 100294659, Мат. бр.: 06050514

**ЗАХТЕВ
ЗА ПОШТОВАЊЕ ЗАКОНА И ПКУ**

Поштовани,

Обавештавамо Вас да је Синдикату лекара и фармацеута Србије (у даљем тексту: СЛФС) пријављен велики број случајева непоштовања законских и подзаконских прописа у вези са прековременим радом и приправношћу, и (не)могућношћу коришћења права на дневни и недељни одмор, као и проблем обрачуна плата након извршавања прековременог рада, односно „аутоматског“ прерачунавања у слободне сате и немогућност њиховог коришћења. Тим за секндарну и терцијарну заштиту СЛФС (у даљем тексту: Тим) је на састанку одржаном 27.09.2024. године мапирао овај проблем као приоритетни у решавању и посветио сву даљу активност томе. Након детаљне анализе, Тим је 16.12.2024. године, дошао до узрока проблема, а то је неусаглашеност и селективна примена закона. Сходно томе, након вишемесечног рада, на састанку Тима донета је одлука да се послодавцима упути допис којим се исти подсећају на законске норме које их обавезују на поштовање основних радних права и захтева поштовање тих права, као предлог решавања утврђене ситуације мирним путем.

У том циљу је дана 25.02.2025. године испред Тима за СИТЗЗ СЛФС директорима установа на СИТЗЗ нивоу здравствене заштите поднет је јединствени Захтев за поштовање закона и посебног колективног уговора за здравствене установе.

У предметном допису, најпре су истакнути, као општи, следећи захтеви:

- **Захтев да се запосленима исплати додатак на плату за САВ обављени прековремени рад**
- **Захтев да се запосленима омогући коришћење дневног и недељног одмора у складу са законом**
- **Захтев да се запосленима омогући коришћење слободних дана у складу са законом**
- **Захтев за објављивање распореда радног времена у роковима у складу са законом**

Након тога, је извршено прцизирање захтева и подсећање директора, као одговорних лица установа, на законске одредбе којих се морају придржавати и на основу којих морају организовати рад.

У наставку дописа цитирамо послати Захтев директорима и надлежно министарство молимо да својим ауторитетом да допринос ка решавању ових важних проблема са којима се сусрећу запослени у установама СИТЗЗ.

„ Најпре, подсећамо на Закон о здравственој заштити ("Сл. гласник РС", бр. 25/2019 и 92/2023 - аутентично тумачење), Посебни колективни уговор за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе ("Сл. гласник РС", бр. 96/2019 и 58/2020 - Анекс I, 135/2022 - Споразум о продужењу рока важења, 2/2024 – Споразум о продужењу рока важења), Закон о раду ("Сл. гласник РС", бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - одлука УС, 113/2017 и 95/2018 - аутентично тумачење) и Устав Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 98/2006 и 115/2021).

I

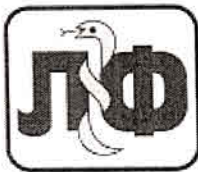
ПРАВА ЗАПОСЛЕНИХ ПО ОСНОВУ ПРЕКОВРЕМЕНОГ РАДА

Запослени здравствени радник који ради **прековремено** или је у **приправности** у складу са чл. 39-41. и чланом 95. ПКУ има **право на додатак на плату** за прековремени рад и приправност.

На писани захтев запосленог прековремени рад се тромесечно прерачунава у слободне сате, уместо права на додатак на плату.

Дакле, само на писани захтев запосленог се може вршити прерачунавање у слободне сате!

Послодавац је дужан да запосленом обезбеди коришћење слободних сати најкасније у року од шест месеци од протекла тромесечја у коме их је остварио. За сваки сат прековременог рада, запослени има право на сат и по слободно.

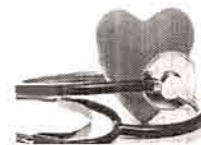
СИНДИКАТ ЛЕКАРА И ФАРМАЦЕУТА СРБИЈЕ

Маглајска бр. 32/8, 11000 Београд

телефон: 011/266-51-71

ПИБ: 100294659 | матични број: 06050514 | бр. жиро рачуна: 205-24360-49

е-пошта: sindikatlfs@gmail.com | званични сајт: www.sindikatlfs.rs

Изузетно, ако због потреба процеса и организације рада слободни сати не могу бити искоришћени у року из члана 42. став 4. овог уговора, запослени остварује право на додатак на плату за прековремени рад, у складу са законом и чланом 95. овог уговора. Ако запослени не може да искористи слободне сате због престанка радног односа или премештаја на послове у другу радну јединицу, има право на додатак на плату за прековремени рад.

Сваки обављени рад мора бити праћен адекватном накнадом.

Овде посебно скрећемо пажњу на 24-часовно дежурство које није законска категорија, већ је утврђено у ПКУ, а није подржано одговарајућем плаћањем.

Указујемо на проблем:

- у оквиру 24-часовног дежурства *петком* у највећем броју анализираних установа овај рад се исплаћује на следећи начин : првих 8 ч – 100%, следећих 8 ч – 126%, док се осталих 8 ч не плаћа! већ се „аутоматски“ прерачунава у слободне сате.
- у оквиру 24-часовног дежурства *суботом*, исплаћује: првих 8 ч – 126%, других 8ч – 126%, а преосталих 8 ч – не плаћа, већ „аутоматски“ прерачунава у слободне дане, док се у неким установама *суботом* само за 8ч плаћа 126%, а 16 ч се „аутоматски“ прерачунава у слободне дане, који се такође не могу искористити!

Сходно изложеном, постављамо следећи:

ЗАХТЕВ ДА СЕ СВИМ ЗАПОСЛЕНИМА ИСПЛАТИ ПРИПАДАЈУЋА НАКНАДА ЗА САВ ИЗВРШЕНИ ПРЕКОВРЕМЕНИ РАД, односно

- за 24-часовно дежурство *петком* исплатити – за 8 ч – 100%, а за осталих 16 ч - 126%.
- за 24-часовно дежурство *суботом* исплатити – све сате рада суботом 126%, а рад за од 00:01 исплатити 126% + 20%.
- за 24-часовно дежурство *недељом* исплатити – све сате рада недељом 126% + 20%, а за рад након 00:00 - 100%.

II

ОДМОР У ТОКУ РАДА

Запослени који ради најмање **шест часова** дневно има право на одмор у току дневног рада у трајању од најмање **30 минута**.

Запослени који ради **дуже од четири, а краће од шест часова** дневно има право на одмор у току рада у трајању од најмање **15 минута**.

Запослени који ради **дуже од 10 часова** дневно, има право на одмор у току рада у трајању од најмање **45 минута**.

СИНДИКАТ ЛЕКАРА И ФАРМАЦЕУТА СРБИЈЕ

Маглајска бр. 32/8, 11000 Београд

телефон: 011/266-51-71

ПИБ: 100294659 | матични број: 06050514 | бр. жиро рачуна: 205-24360-49

е-пошта: sindikatlfs@gmail.com | званични сајт: www.sindikatlfs.rs

ДНЕВНИ ОДМОР - Запослени има право на одмор у трајању од најмање 12 часова непрекидно у оквиру 24 часа.

НЕДЕЉНИ ОДМОР - Запослени има право на недељни одмор у трајању од најмање 24 часа непрекидно којем се додаје горе описано време проведено на дневном одмору.

Недељни одмор се, по правилу, користи недељом.

Послодавац може да одреди други дан за коришћење недељног одмора ако природа посла и организација рада то захтева.

Изузетно, запослени који због обављања посла у различитим сменама или у прерасподели радног времена не може да користи одмор у утврђеном трајању, има право на недељни одмор у трајању од најмање 24 часа непрекидно.

Ако је неопходно да запослени ради на дан свог недељног одмора, послодавац је дужан да му обезбеди одмор у трајању од најмање 24 часа непрекидно у току наредне недеље.

Дакле, запосленом се свакако мора обезбедити одмор од 24 часа непрекидно у току радне недеље чак иако је било неопходно да запослени ради на дан свог недељног одмора!

Запосленом се мора обезбедити да најмање једном месечно не ради суботом и недељом узастопно.

Ако због непредвиђених околности које настану после објављеног распореда радног времена, није могуће обезбедити запосленом, то право се преноси на први наредни месец.

Запосленима се мора обезбедити коришћење одмора у складу са законом.

III ПРЕКОВРЕМЕНИ РАД

Не може да траје дуже од осам часова недељно.

У складу са Законом о раду запослени не може да ради дуже од 12 часова дневно укључујући и прековремени рад.

Док је ПКУ предвидео следеће:

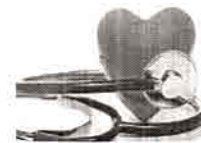
За време дежурства запослени обавља послове у здравственој установи у складу са одлуком о дежурству, тако да просечно недељно радно време, са прековременим радом, односно дежурством и радом по позиву, на најдуже деветомесечном нивоу здравственом раднику не може трајати дуже од 48 часова недељно.

Запослени који дежура може да ради најдуже 24 часа непрекидно укључујући и дневно радно време, у ком случају дневни одмор мора да траје најмање 24 часа након истека радног времена.

СИНДИКАТ ЛЕКАРА И ФАРМАЦЕУТА СРБИЈЕ
Маглајска бр. 32/8, 11000 Београд
телефон: 011/266-51-71

ПИБ: 100294659 | матични број: 06050514 | бр. жиро рачуна: 205-24360-49
е-пошта: sindikatlfs@gmail.com | званични сајт: www.sindikatlfs.rs

Приправност радним даном може трајати **највише 16 сати**, а **суботом, недељом и празником 24 сата**.

Приправност по запосленом на **месечном нивоу** може трајати **највише половину од слободних сати запосленог**.

Изузетно, запослени може да буде **приправан и дуже** уколико је то неопходно због организације рада, уз **изричиту писмену сагласност запосленог**.

Овде додајемо Уставну одредбу према којој: „Свако има право на поштовање достојанства своје личности на раду, безбедне и здраве услове рада, потребну заштиту на раду, **ограничено радно време, дневни и недељни одмор**, плаћени годишњи одмор, **правичну накнаду за рад** и на правну заштиту за случај престанка радног односа. Нико се тих права не може одрећи.“ Дакле, нико се не може одрећи или давањем сагласности пристати на мање. Претходне законске и уставне норме су имале за циљ искључиво заштиту запослених у правцу ограничења радног времена, никако ускраћивање накнаде за обављени рад, што неки послодавци свесно занемарују и злоупотребљавају. Уколико неко ради преко овог горе поменутог просека, свакако му се за тај рад мора исплатити накнада.

Сходно свему наведеном, постављамо основни:

ЗАХТЕВ ЗА ИСПЛАТУ СВИХ САТИ РАДА (РЕДОВНОГ И ПРЕКОВРЕМЕНОГ) ЗАПОСЛЕНОМ, КОЈЕ ПРЕМА РЕАЛНОМ СТАЊУ СТВАРИ ИЗНОСИ МНОГО ВИШЕ ОД 48 САТИ НЕДЕЉНО НА ДЕВЕТОМЕСЕЧНОМ НИВОУ.

IV РАСПОРЕД РАДНОГ ВРЕМЕНА

Послодавац утврђује распоред радног времена запосленог за период од **четири недеље (месец дана)**.

Распоред радног времена запосленог објављује се најмање десет дана пре примене.

Изузетно, распоред радног времена запосленог може бити **промењен** у случајевима који се **не могу унапред предвидети**.

Непосредни руководилац дужан је да запосленог **обавести о промени** његовог распореда радног времена, у року **не краћем од 48 часова унапред**.

Распоредом радног времена или увођењем прековременог рада не може се запосленом ускратити дневни одмор од најмање 12 часова непрекидно у оквиру 24 часа нити недељни одмор од најмање 24 часа непрекидно.

СИНДИКАТ ЛЕКАРА И ФАРМАЦЕУТА СРБИЈЕ
Маглајска бр. 32/8, 11000 Београд
телефон: 011/266-51-71

ПИБ: 100294659 | матични број: 06050514 | бр. жиро рачуна: 205-24360-49
е-пошта: sindikatlfs@gmail.com | званични сајт: www.sindikatlfs.rs

V РАД У СМЕНАМА

Рад у сменама је организација рада код послодавца према којој се запослени на истим пословима смењују према утврђеном распореду, при чему измена смена може да буде континуирана или са прекидима током одређеног периода дана или недеља.

Ако је рад организован у сменама које укључују ноћни рад¹, послодавац је дужан да обезбеди **измену смена**, тако да запослени **не ради непрекидно више од једне радне недеље ноћу**.

Запослени може да ради ноћу дуже од једне радне недеље, само уз његову **писану сагласност**.

Запосленом који ради ноћу најмање три часа сваког радног дана или трећину пуног радног времена у току једне радне недеље послодавац је дужан да обезбеди обављање послова у току дана ако би, по мишљењу надлежног здравственог органа, такав рад довео до погоршања његовог здравственог стања.

Достојанствени рад подразумева достајанствене услове за рад и правичну накнаду за обављени рад. Обављени рад запослених у здравственим установама не сме бити препознат у обрачуну и тиме бесплатан.

Очекујемо да поступите по наведеним захтевима у примереном року.“

Захваљујемо на издвојеном времену и пажњи коју сте и коју ћете посветити решавању овог питања, посебно исплате 24-часовног дежурства.

Позивамо Вас да заједно са нама радите на унапређењу система. Не дозволимо да запослени трпе, зато што исти није идеално постављен и прилично неусаглашен.

С поштовањем,

Председница
Синдиката лекара и фармацеута Србије
Др сц мед Горица Ђокић

У Београду, дана 26.02.2025. године.

¹ Рад који се обавља у времену од 22,00 часа до 6,00 часова наредног дана.